

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ—GHËRLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Hirotonire.

Duminecă în ziua de 24 Maiu a. c. a fost hirotonit întru *hipodiaton* și *diaton*, iar la 31 Maiu a. c., sărbătoarea Sfințelor Rusalii întru *preot clerical* diecezan *Ioan Scridon*.

Gherla, la 2 Iunie 1931.

Nr. 3053.

Numiri.

Onoratul *Sabin Truția*, paroh în *Fildul de Mijloc*, este numit în aceeaș calitate la parohia *Mărgău* (D. Morlăcii).

Din șed. conz, 9 Iunie 1931.

Nr. 3555.

Onoratul *Petru Manea*, administrator local în *Ponorel* este numit în aceeaș calitate la *Baia de Arieș* (D. Roșiei).

Din șed. conz. 6 Iunie 1931.

Nr. 3342.

Onoratul *Ioan Scridon*, preot nou-hirotonit, este numit administrator local la parohia *Figa* (D. Becleanului).

Din șed. conz 6 Iunie 1931.

Nr. 3341.

Administratura Apostolică pentru catolicii de rit armean.

Sfântul Scaun Apostolic al Romei, în urma Concordatului încheiat cu Statul Român, prin bula „Sollemni Conventione” dispune următoarele cu privire la catolicii de rit armean aflători pe teritorul Țării:

„Voim ca Armenii catolici cari locuiesc în România, în ce privește conducerea suflotească, să fie sub jurisdicțiunea unui Ordinariat, care va urma să fie ales de Sfântul Scaun, care va fi supus direct aceluiaș Scaun Apostolic și se va numi: Administrator Apostolic pentru Armeni, având reședința permanentă în orașul Gherla”.

Ilustrisimul și Reverendisimul Domn Dr. Sahag Kogian, ales primul administrator apostolic, cu adresa Nr. 52 din 11 Aprilie 1931, ne cere ajutorul în păstoria Armenilor catolici răspândiți pe teritorul diecezei noastre.

În urma acestei invitații, dispunem Veneraților Frați din pastorație, ca acolo, unde nu sunt preoți de rit armean ori latin, să poarte bună grije și de credincioșii Armeni cari ar locui pe teritorul parohiei, avizând preotul armean mai apropiat despre cazurile de botez, cununie ori înmormântare, ce s'ar ivi.

Gherla, la 5 Iunie 1931.

Nr. 2305.

Episcop Dr. Iuliu Hossu

Partea neoficială.

Directoratul Diecezan al Apostolatului Rugăciunii.

— Spiritul Apostolatului Rugăciunii. —

(Continuare).

3. *Spiritul de asociație.*

Ne rugăm împreună. Pentru că chiar și restrângând la rugăciune datorința esențială a apostolatului, mai mulți s'ar putea scuza zicând că rugăciunea lor nu prețuiește nimica sau așa de puțin. încât nu se poate într'adevăr conta pe ea pentru un lucru așa de mare cum e întoarcerea lumii. La aceasta rea scuză Apostolatul Rugăciunii răspunde prin marea lege a asociației (tovărășiei).

Orice lucrare omenească, mai vastă și mai statornică este opera mai multor oameni și a mai multor generații. Niciodată nu s'a cunoscut mai bine puterea și necesitatea asociației, decât astăzi. Nu-i oare acuma periodul sindicatelor? Pentru ce nu s'ar putea obține și în ordinea supranaturală ceea ce se face prin unire în ordinea pur omenească? Și pe cum unirea vindecă slăbiciunile individuale, pentru ce rugăciunile noastre, atât de slabe și neputincioase când sunt separate, n'ar deveni o putere mare adunate laolaltă? Pentru ce să nu fie o confederație sau asociație generală a rugăciunii?

Aceasta-i ceea ce dorea pâr. Gautrelet când punea baze „Apostolatului Rugăciunii;” aceasta-i ceea ce voia și prevedea cu o agerime strălucită pâr. Ramiere și D-zeu permise ca marea armată ce o visase, să existe și să manevreze sub ochii săi. De atunci (1861) încoace, întinzându-și mereu recrutările, ea numără astăzi în toată lumea aproape 100 de mii de Centre — să le zicem batalioane? — și aproape treizeci de milioane de luptători [membrii]. Și cine dintre noi ar cuteza să zică, că rugăciunea acestei armate e mizerabilă și neputincioasă, când e întemeiată pe suspinurile fierbinti, cari în fiecare zi și în fiecare clipită cer dela D-zeu în același chip și după aceeași intenție ca noi: „să vină împărăția Sa”? Un picur de apă nu-i nimica: și totuși nu trebuesc decât milioane de picuri adunați pentru a forma râurile a căror putere să miște sute de mașini. care să lumineze orașe și regiuni întregi.

Rugăciunea împreunată. Aceasta însă nu e singura ei putere, ea este deasemenea o rugăciune continuă, nu numai pentru că noi suntem numeroși încât să fie totdeauna re-

pețită de alte buze când se obosesc ale noastre. Este ceva mai bun. Aceasta-i o rugăciune continuă pentru că se identifică cu însăși viața noastră: e o rugăciune viețuitoare [vitală]. Cel ce trăiește în statul harului sfințitor, prin tot ceea ce face câștigă merite. Ori, acela care merită [câștigă vrednicii] se roagă, iar pentru că rugăciunea lui să fie apostolică e destul să o voiască și să dea vieții sale aceasta direcție prin intenție. Acesta este senzul ofertei zilnice care, — consacrand lui Dumnezeu toată viața și toate actele ce o compun — o preface în rugăciune ne'ncetată

Rugăciune unită, pentru că unitatea ne vine dela capul suprem, Papa dela Roma, care ne transmite în fiecare lună cuvântul de ordine [intenția].

4. *Spiritul însuș al Inimii lui Isus Hristos.*

De vreme ce ne rugăm împreună Isus, după făgăduința sa, este în mijlocul nostru. El este după toată puterea cuvântului cel dintâi asociat [membru] al Apostolatului Rugăciunii, pe cum un general e cel dintâi soldat al armatei, având mai mult ca oricine spiritul lui, și în caz de război cunștința planurilor de luptă și dorința după învingere. De fapt Isus se roagă cu atât mai mult împreună cu noi, cu cât și noi ne rugăm cu El, adică rostim rugăciunea sa de toate zilele. Viețuind în mijlocul nostru El n'avea alte scopuri decât a ne mântui și aceasta era singura intenție a rugăciunilor sale îndreptate Părintelui său; înviat și înălțat la ceriu, Dumnezeu și om, El continuă și acolo a se ruga ne'ncetat după aceeași intenție ce o avu în decursul vieții muritoare. Rugăciunea Apostolatului nu e deci altceva decât rugăciunea lui Isus continuată prin noi în uniune cu El. Astfel inimile noastre sunt unite cu a sa și să nu zicem că El se roagă pentru noi, ci noi ne rugăm cu El, noi repețim rugăciunea lui.

Ba este ceva mai mult: Isus e în mijlocul nostru nu numai ca un amic sau vecin, cu care am fi împărțit în cugete, în sentimente și în rugăciuni. „El este în mijlocul nostru”: sunt cuvinte ce au un senz mai adânc: va să zică în centrul sufletului nostru pe care-l transformă și divi-

nizează. Botezul ne altoiește în el ca în trunchiul dumnezeesc, a cărui ramuri suntem noi. Afară numai dacă voim să-L părăsim separându-ne de El prin păcat, viața sa, ca și suc vital, ne face să viețuim, să înflorim și să aducem roade. În adevăr noi nu suntem decât una cu El astfel ne stăpânește și absoarbe, și aceasta rugăciune ce o adresăm Părintelui prin viața noastră oferită pentru mântuirea lumii, cu adevărat a rostit-o El și a făcut-o împreună cu noi. Iar Părintele ceresc ar putea refuza ceea ce îi cerem nu numai prin Fiul său ca prin tălmăcitorul nostru, ci ceea ce Fiul cere, împreună cu noi, din toată inima sa: ca să vină împărăția sa?

5. Concluzie

Opera noastră [Apostolatul Rugăciunii] pe cum se vede se leagă de dogmele cele mai fundamentale ale sfintei noastre religii și nu țintește la altceva decât să ușureze creștinilor practicarea datorințelor lor celor mai esențiale.

Ea le reamintește, că formează cu Isus Hristos unul singur și acelaș corp al cărui Cap este El, iar ei [creștinii] mădulările. Trăind viața lui însuflețiți de spiritul lui destinați a poseda pe veșnicie moștenirea lui, ei nu pot avea, deja din această viață, alte interese decât ale sale și după ce, acest dumnezeesc Răscumpărător s'a dat cu totul lor, nimic din ceea ce-I aparține nu le poate fi străin.

Cu această glorioasă dogmă a încorporării noastre în Isus Hristos, Apostolatul Rugăciunii ne reamintește și ne ajută să punem în praxă mângâietoarea dogmă a Comuniunii [impărțării] Sfinților, urmarea aceleia. Noi nu putem fi mădulările lui Isus Hristos fără a fi în acelaș timp „mădulări unii altora” [Ro. 12, 5] și prin urmare, fără a fi obligați a lucra la fericirea

împrumutată. Ceea ce nu putem face, prin noi înși-ne, cu privire la oamenii, pe cari nu i cunoaștem, o putem face cu privire la toți prin uniunea rugăciunilor noastre cu ale lui Isus Hristos, capul nostru comun.

Apostolatul Rugăciunii ne face deci în stare să împlinim pe toată întinderea ei marea lege a dragostei, care ne poruncește să iubim pe toți oamenii ca pe noi înșine căci a iubi înseamnă a voi binele acelora pe cari îi iubim, iar noi nu putem voi cu eficacitate binele tuturor semenilor noștri decât unind dorințele noastre cu dorințele Inimii lui Isus și rugăciunile noastre cu ale sale.

În sfârșit prin practicarea sirguincioasă a Apostolatului Rugăciunii noi ne obișnuim a ne ruga ca și dumnezeescul Învățător, pentru că ne conformăm toate rugăciunile noastre cu acelea pe cari El însuș ni le-a învățat. Nu voiește el oare, ca mai înainte de-a ne ocupa cu lipsurile noastre proprii, să cerem dela D-zeu să se sfințească numele lui și să vină împărăția sa pe pământ ca și în cer?

Apostolatul Rugăciunii produce ceva și mai bun: de vreme ce însuflește de aceste intențiuni toate faptele noastre de peste zi, toată existența noastră devine prin aceasta o rugăciune continuă apostolică și vie, după cuvântul Domnului: „Trebue a se ruga pururea și a nu înceta niciodată.” [Luc. 17-1].

Aceste indicații sumare ne face să putem judeca despre soliditatea unei opere, care, prin dogmă, prin morală și prin rugăciune se adâncește în însuș centrul Creștinismului.”

(traducere; va urma)

Intențiunea lunară pe Iunie: Stăpânirea Inimii lui Isus asupra tuturor oamenilor.

Intenția misionară: Primejdia propăgării islamismului în Africa.

Dr. S. Chișiu

Ziua mamei la Gherla

— Discursul Doamnei Roza Vaida. —

Precum în toate orașele din țară, „Ziua mamei” — serbată sub patronajul Majestății Sale Reginei Mame Maria — s'a serbat cu mare fast, tot așa și în orașul nostru „Ziua mamei” s'a sărbătorit într'un ton înalt. „Ziua Mamei” la Gherla s'a ținut sub auspiciile și prin munca mereu activă a Uniunii „St. Maria” din Gherla de sub conducerea iscusită a D-nei Roza Vaida, care

printr'o activitate vrednică de admirat nu încetează de a se pune în fruntea tuturor inițiativelor și lucrurilor frumoase.

La această serbare — care a avut darul de a ne transpune din mediul preocupărilor zilnice într'un mediu de frumoasă ținută — am avut ocazia de a auzi un frumos discurs de obiectivă tratare a lucrurilor de interes general,

al Dnei Roza Vaida, pe care îl dăm mai jos în întregime.

*Ilustrisime Domnule Prepozit,
Doamnălor și domnilor, iubit tineret
Școlar, dragi copii!*

Nu există ființă pe pământ, să nu fie cuprinsă de un sim'amânt extraordinar la sosirea primăverii, când după amorteala geroasă, natura deșteptându-se din somnul greu al iernii, — totul renvie la o nouă viață. Cât de potrivit este cu aceasta înviere a naturii, când paserile pribegc se întorc voioase în țară și mugurii dau flori și frunze, iar câmpii dau verdeață și paserile 'și încep cântecele plăcute, să alergi în noaptea sfântă a Învierii Dumnezeescului Isus, pe care cu puțin înainte îl deplânse la picioarele Crucii văzându-L restignit „Mama durerilor“!

Sub ocrotirea acestei sfinte Mame cerești este pusă și „*Uniunea Sfnta Maria*“ a femeilor române unite din Gherla, având aceasta societate nu numai scopuri caritative, ci și religioase. În articolul 3. al Statutelor sale urmărește: intensificarea cultului Prea Curatei Născătoare de D-zeu și pururea fecioare Maria, educația religioasă a copiilor, realizarea unei vieți sociale, pătrunsă de morală creștină și în urmă, iubire de neam și țară!

În aceasta și cea mai frumoasă lună de primăvară, care este cântată de liricii tuturor popoarelor, fieștecare zi este închinată pentru cinstea Acelei Mame Sfinte, căci, doar, Ea este pentru întreaga omenirea creștină steaua călăuzitoare a mărilor, scăparea și mântuirea noastră a tuturor, mângâierea întristaților, toiagul bătrânețelor — așa o vedem în toate bisericile creștine și peregrini cu miile aleargă la izvorul mângâierilor la mănăstirea dela Nicula pentru a-i cere sprijinul și noi daruri, sau mulțumindu-i pentru cele primite.

De un timp încoace s'a aflat de potrivit, că tot în aceasta lună să se dedice măcar un ceas și mamelor pământene, a căror jertfe sunt și trebuie să fie fără seamăn în educația copiilor.

Deci azi, când este un ceva neobicinuit pentru D-Voastre, văzându-mă ocupând acest loc, din care în trecut, de regulă, am ascultat conferințele științifice ale distinșilor D-ni profesori universitari și de liceu, — să nu presupuneți, că voi încerca a trata ceva obiect științific, ori că voi vorbi despre drepturile feminine — nu, eu mă voi mărgini a pune în vedere mamelor prezente, scopul ce-l urmărește Uniunea noastră, cu rugarea, că acele să binevoiască a-l transmite și acelor, cari ueputând, ori nevoind a participa, sunt absente dela

aceasta primă serbare de „*Ziua mării*“ aranjată de Uniune.

Am amintit mai înainte despre educația eopiilor, care, ca să fie corespunzătoare timpului în care trăim, trebuie să fie înainte de toate religioasă; să plantăm în copii credința în Dumnezeu, căci credința luminează pe tot omul ce vine în lume“ și doar, și aceea o știm cu toții, că, fără credință e cu neputință a plăcea lui D-zeu. De aceasta grije este cuprinsă azi omenirea și îndeosebi preoțimea, mai mult ca oricând în trecut, mai ales acum după războiul mondial, după acest cataclism, când mai tare roade cu lăcomie vermele demoralizării la toate temeliiile existenței popoarelor! — Din cele ce urmează ne putem forma o mică icoană despre starea morală și credința ce domnește la popoarele deosebitelor state. *Ma* voi ocupa în primul rând de Anglia, de unde vin știrile cele mai i tristătoare. Acolo, în unele părți, au ajuns la o așa destrăbălare, încât domnește credința deșartă și se închină diavolului; merg streini și servesc în cinstea lui așa numite slujbe negre de noapte. Cu ocazia unei astfel de ceremonii s'au dus mulțime mare noaptea în cimitir cu făclii aprinse voind a face cu puterea diavolului să învie un mort, dar cu toate ceremoniile lor fantastice, mortul n'a înviat!

Mare contrast Angliei este Italia cu Roma, leagănul credinței noastre străbune și sediul Capului văzut al Bisericii noastre catolice, de unde se revarsă peste întreaga lume razele de lumină a credinței adevărate creștine. Iar locul de peregrinaj în cinstea Sfintei Maria numit „Casa sfântă de Loreto“, cale de un ceas cu trenul dela Ancona, este de un renume mondial.

Până când în Anglia începe a se lăți credința deșartă, Franța, care după revoluția franceză, — precum știm din istorie — era cuprinsă de un curent: „*Sans Dieu*“, fără D-zeu și 'n deosebi scriitorul de mare talent, Voltaire, a scris mult contra Creștinismului, influențând dezastruos timp de aproape un jumătate de secol, asupra contemporanilor săi, azi se ridică cu exemple și foculare de credință adevărată, cum este locul sfânt numit „*Lourdes*“ și numeroase congregații ș. a. Am citit despre succesul raportat de „*Societatea funcționarilor catolici din Paris*“, care au acuzat la cel mai 'nalt tribunal al Franței pe președintele poliției din Paris, fiindcă acesta dăduse ordin, că în Duminecile înainte de Crăciun, Anul nou și Paști să fie deschise toate magazinele, fiind sentința celei mai 'nalte instanțe adusă în favoarea funcționarilor, de unde nu mai era caz de apel.

În Germania, bunii credincioși catolici au înființat mai multe congregații religioase chiar și pentru a lupta împotriva alcoolismului știut fiind, că cel amestecat de beutură mai îngrabă rățăcește.

În America, juriștii Americani într-o adunare a lor s'au pronunțat energic contra bolșevismului, în care judecătorul Slater declară solemn: „a conducători ai statului trebuie să recunoaștem, că *credința și moralitatea* sunt pietrele fundamentale ale statului, unde se distruge aceste, se distruge și statul”! Mai ales, dacă în locul *iubirii*, care este *temelia credinței* se încuibază ura și pisma, iar în locul cumpătării — luxul, care durere domnește și în zilele noastre! Acest mare rău trebuie din răspuțeri combătut, să nu ajungem la decadentă materială, cum au ajuns popoarele vechi, ceace ar însemna, că noi înșine ne săpăm morinântul pentru a îngropa gloria reportată cu scumpul preț de sânge al atâtor sute de mii de eroi! Dacă noi, cumpănind zilele de grea încercare și criză mondială, în care trăim, vom ști renunța la multe cheltuieli, la cari ne-am dedat cu bani mulți fără valoare de după războiu, și vom da exemplu bun și copiilor noștri îndeosebi fetelor, obicinuindu-le să renunțe la lux, aș putea să pariez, că tinerii nu vor mai avea de plătit impozit din cauza, că nu se căsătoresc. Au trecut abia câteva zile, decând într-o călătorie până la Cluj s'a pronunțat un Domn tânăr înaintea mea în contra luxului modern și că tinerii prefer să plătească un 200 Lei impozit, ba chiar și 2000 Lei anual numai să nu se căsătorească. — Noi vom suferi de grandomania de care era cuprinsă o patriciană bogată, care se mândria cu averile juvaericeale și tesaurul ei înaintea Corneliiei, mama Grachilor. Această *mamă* înțeleaptă și iubitoare și-a luat cei 2 copii de mână prezentându-i prieteniei bogate, ca pe cea mai prețioasă comoară a ei? — Mamelor! să ne iubim copiii, să fim tot atâtea Corneliu! — Și oare cum îi vom iubi? Când vom face asemenea unei mame, care eu am cunoscut-o? Aceasta se obicinuia a zice despre unicul fiu, ce-l avea: „Nu-mi pasă și dacă va deveni un prăpădit, numai să trăiască”. Mai avea și soțul ei un fiu din prima căsătorie, cu care nu-și bătea nimeni capul, ducând tatăl său o vieță înbuibată, ușoratică și în chefuri. — Când ajunsese băiatul să-și înceapă studiile la o universitate într'un oraș din Transilvania, spre marea nefericire și rușine a părinților fu descoperit, că a comis 11 spargerii cu diferite instrumente, pe cari nu le posed decât bandiții cei mai iscusiți! — După-ce a fost prins în Arad și adus în orașul unde operase —

a fost adusă chiar și fotografia lui de zia-rele dornice de senzații — la costat pe uștratele tată suma de peste 20.000 floreni — pe atunci o avere — până i-a succedat a-l scoate din închisoare în baza certificatelor celor mai distinși medici, cari l-au declarat de nebun și apoi — a luat drumul spre America. Iată un exemplu destul de mult grăitor pentru mame și părinți, de a nu se lăsa orbiți prea tare de iubirea copiilor și de a nu le trece cu vederea nici cele mai mici greșeli, cari în proporție cu vârsta pot să se desvoalte încât ne pomenim. că avem nefericirea de a cetti zi de zi *fraude*, abuzuri și în urmă când s'a perdut totul: *cinstea și numele bun*, urmează cel mai tragic sfârșit: sinuciderea!

Eu aflu de foarte potrivită în rugăciunea părinților pentru copii următoarea exclamare: „O, Doamne, Atotputernicule, dacă prevezi, că copiii mei vor deveni răi și vor fi rușinea și ocara oamenilor, o, mai bine primește-i la tine înainte de ce și-ar pierde nevinovăția lor! Iar dacă vezi, că dânșii vor fi membrii de cinste ai neamului omenesc și creștini evlavioși, păstrează-i pe ei în o vieță! Ei bine, aci poate zice cineva: „dar cum pot eu să doresc moartea copilului meu, doar sunt mamă”? — Adevărat, că nimic nu este în natură și pe sub soare mai dulce, mai gingaș și mai duios ca acest cuvânt „*mamă*”! Acest sublim nume îți explică înțelesul chiar și la paseri. Dacă privim agera rândunică cum strătaie vâzduhul cu repezeala fulgerului aducând în cioc insecta, ori altă hrană pentru puișorii slabi din cuibul de sub streșina casei, — ne convingem despre grija de mamă. Sau dacă încercăm, să prindem un puișor dela cloșcă, îl apărăm amenințând să ne sară drept în cap, tot așa și'n contra paserilor răpitoare și altor primejdii. Amimalele mamifere carnice și cele mai blânde devin furioase, gata să-l spintece pe cel, care s'a apropiat să le la feții lor.

Dacă la paseri și animale este dezvoltat în măsură așa de mare acest instinct al iubirii și grijei, cu cât este și trebuie să fie mai mare grija și iubirea de mamă!

Și intradevăr nimic nu se poate asemăna acestei iubiri, care e în stare a învinge orice dificultăți a se lupta cu cele mai mari pericole — a răbda neajunsuri, lipsuri, ba chiar și foamea, cum o descrie un poet în următoarea poezioară scurtă:

„Erau trei copii și o mama, și pâne un singur codru într-o păframă;

Mama'l frânse și dete pe rând fieștecărui câte o particea,

Tie ce-ți rămâne? o întrebă copiii;

„Voi”, răspuse ea”!

Cum împrumută iubirea de mamă, pu-

tere supraomenească de a se lupta și cu cel mai mare pericol, am avut nefericirea de a fi martoră oculară cu ocazia unui groaznic incendiu, în anul 1900 la 11 Aug., care a pustii jumătate Lozna, iubita mea comună natală. Până când mama era în grădina după costrec, cei 2 copii mai marișori cu alți tovarăși se joacă cu foc și aprind cânepa uscată de pe coridorul casei, — biata mamă din fundul grădinei observă abia atunci focul, când para ieșise în vârful casei și se mai încinse încă alte trei case din vecini toate acoperite cu paie. Aleargă, ca nebună, cuprinsă de spaimă, groază, ce va zice bărbatul, care era la lucru în comuna învecinată, când se va reîntoarce acasă? Și ce credeți, a mers să-și deslege vaca dela iesle să nu-i ardă în grajdul care se dărâma? Nu, printre flăcări și fum desculță cu mânecile sufocate până la cot, a năvălit în casă, deși strigau cu toții: „stăi, acoperișul, s'a prăbușit, vezi încep și grinzile“, își smulse copilul din leagăn în jurul căruia ardeau paiele cu flăcări și ieși toată arsă și beșicată pe mâni și picioare strigând: „vai copilul meu“, și pe sine nici nu se băga în seamă. A sosit la noi, unde i-am dat primele ajutoare. Cu toate acestea copilul muri până în dimineața următoare! — Marele bard, Alexandri, deasemenea descrie frumos, câtă tărie îi împrumută unei mame iubirea, în poezia intitulată: Ana Doamnă, dedicată Măriei-Sale D-nei Elisabeta, accentuând în ultimele două șire:

„Căci nu-i nimic mai jingaș și nu-i nimic mai tare,

Ca dragostea de mamă în inima română“ !!

Și oare cum o răsplătesc mulți copii această iubire?

Din partea copiilor bine crescuți, răsplata e plină de iubire și ascultare, căutând să facă numai fapte, cari să procure bucurie și mângâiere mamei părinților, iar cei cu educație rea, le cauzează dureri peste dureri și suferințe, cari le grăbesc chiar sfârșitul. — Știu exemplul când a fost bătută, împinsă peste pragul casei, iar altă D-nă văduvă în boala ei grea n'a fost tolerată de propriul ei fiu și noră în odzie ci a mers afară în grănar și acolo a căzut; s'a adevărit zicala românească: „O mamă poate crește și susține șapte copii, dar șapte copii nu pot susține o mamă“! — Acei copii să-și aștepte răsplata atât în această viață, cât și în cea viitoare, căci nu va întârzia!

Istoria antică a Romanilor ne amintește și exemple de mame eroice, cari influențând asupra fiilor săi prin iubirea de mamă și cea de patrie, au săvârșit fapte mărețe. Așa

a fost venerabila matroană *Veturia*, mama lui Coriolan. Acesta, infuriat pentru că a fost exilat din Roma, veni cu oastea vrăjmașă a se răzbuna, însă în marginea orașului, când văzu pe mama sa, îmbrăcată în haine cernite în fruntea femeilor patriciene, la cuvintele ei duioase fu desarmat și se retrase exclamând: „Mamă, Roma e salvată, dar pe fiul tău l-ai pierdut“! Avem și noi în istoria Românilor, pe la sfârșitul secolului al XV, dacă nu mă înșel, pe mama lui Ștefan cel mare, căreia înainte de toate i-a zăcut la inimă bunăstarea și gloria țării și când domnitorul Moldovei, Ștefan cel mare se retrase după o luptă nenorocoasă cu Turcii și bătu în miezul nopții să-i deschidă poarta, mama eroică răspunse: „Dute la oștire, pentru țară mori!“

„Și 'ți va fi mormântul încoronat cu flori!“

Entuziasmat de aceste cuvinte, provenite din inima mare a mamei Sale, își adună oastea și bătând pe Turci se întoarse biruitor! — Și în zilele noastre de azi ne putem mândri cu o astfel de mamă, este Majestatea Sa *Regina Maria*, numită „Mama tuturor Românilor“,

Această mare Regină în timpuri de grea încercare s'a luptat chiar și cu cea mai grozavă durere, ce-i sfâșia inima de mamă. Când florile pe mormântul nou al micului prinț Mircea nu apucase a se vestezi, — când țara inundată de dușmani — din cauza căror fu silită și Înalta Familia domnitoare să apuce drumul pribegiei, — Regina Maria n'a desperat în ajutorul marelui D-zeu, nu s'a retras: ci a înaintat alături de marele Său tovarăș, Ferdinand I, înfăptuitorul României Mari, — încurajând pe cei din tranșee, mângâind și îngrijind pe cei din spitale cu inima-i nobilă și plină de dorinți ferbiuți pentru înaintarea spre mai bine și ajungerea marelui ideal! Ne-a apărat interesele României în fața Europei, și ne-a reprezentat cu cea mai mare demnitate și'n continente streine!

Aici vom zice noi mamele: „dar noi nu ne putem asemăna acelor figuri mărețe, al căror nume le-a înregistrat istoria cu litere de aur pe paginile ei! Eu răspund cu „da“, căci iubirea de mamă, acel mare ideal pe care îl cântă poezii tuturor neamurilor, toate le învinge! Imi reamintesc din literatura maghiară pe poetul popular „Petőfi“, cum într'o poezioară scurtă își descrie dorul și iubirea de mamă pe care n'o văzuse de mult, fiind dus departe de căminul scump încălzit de razele binefăcătoare ale iubirii de mamă; pe toată calea se frământă, că ce-i va spune primadată mamei iubite, când îi va ieși înainte pe pragul casei? I-au venit multe idei frumoase ca unui poet, — cari însă la sosire toate s'au înăbușit în

emoție încât n'a mai putut rosti nici un cuvânt, ci a rămas atârnat de grumazul mamei — cum atârnă mărul pe creangă!

În altă poezie intitulată: „Tisza“, com parează un mic afluent al acesteia riul „Tur“, care departe la apus de soare, așa se grăbește spre alvia Tisei, — precum aleargă copilul la sânul dulce al mamei! Tot în mod așa de demne descrie renumitul poet german Schiller în poezia: „Das Lied von dem Glocke“ în traducere „Cântecul Clopotului“, în care pe mamă o aseamănă unei Regine, care stăpânește cu înțelepciune căminul, crescând și învățând copiii și fetele a munci zi și noapte, în mâna ei sbârână focul și toarce și țese cânepa, inul și lâna și nu se odihnește nici când, — până umele lăzile de haine bine mirositoare, cari sunt podoaba și mândria și mai târziu — zestrea fetelor! Mamelor, să ne iubim copiii și să stăpânim în familiile noastre alături de cei scumpiați noștri, — iar capul unei mame vrednice să'l împodobească în totdeauna diadema de Regină compusă din următoarele și cele mai prețioase mărgăritare a le virtuții adevărate cum sunt: „*iubirea, credința, curățenia inimii, modestia, cruțarea, blândețea, bună-tatea, iubirea de cămin, răbdarea și statornicia*“.

Și acum, iubită tinerime școlară și dragi copii, către toți mă adresez cu simțeminte dulci de mamă și Vă zic: duceți amintirea zilei de azi, ori unde soartea Vă va arunca într-un conducerea și luminarea celor vouă încredințați, dar mai ales, o duceți aceia, cărora destinul le va fi hărăzit să-și continue studiile în streinătate! — Iubiți-vă mamele, cinstiți-vă părinții, împlinind porunca

a patra a lui D-zeu: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să trăești mult și bine pe pământ“.

Nu uitați jertfele lor mari, aduse în viața întreagă pentru voi! Oare acel copil, care trimis între streini cu grele jertfe mai ales, dacă acele sunt suportate de o mamă, pe a cărei umeri apasă sarcina grea a văduviei — perde timpul! — care este bine știut, că nu revine mai mult, — manifestă oare iubire adevărată față de acea mamă necăjită?

Am cunoscut și eu o mamă, care în ultima noapte pe patul de moarte a zis: „nu închideți poarta, doar' va sosi scumpul meu!“ Și și-a închis ochii pe vecie fără ca să-l mai vadă pe fiul său dorit, — care departe în streinătate la studii, — uitase și iubirea de mamă și nostalgia.

De încheiere accentuez, că dacă toate mamele, chiar și acelea, cari nu sunt mame, dar au sfânta și frumoasa chemare, de a fi mame educatoare, și sunt puse la conducerea tinerelor vlăstare, ne vom sili a purta diadema cu mărgăritarele prețioase amintite cari fac podoaba sexului nostru, la întrebarea: „Ce ai făcut pe acest pământ?“ din cântecul „Gintei latine“, pentru care marele rege al gândirii, Alexandri, a obținut premiul cupa de argint în Franța la anul 1878 la Montepelier, sper, că cu fruntea senină, ridicată vom putea răspunde:

«O Doamne în lume cât am stat,
În ochii tăi plini de adorare
Pe Tine te-am reprezentat!»

Gherla, la 17 Mai 1931.

Rosa Vaida
prezidenta Un. Sfta Maria

Pentru presa bună

— Un exemplu de urmat. —

În vâlul de egoist materialism al zilelor noastre, în cari idealismul e atât de rar, binefacerile pentru binele colectiv este un act de eroism.

Presa rea prin tot felul de publicații și prin diferiții săi agenți amenință. Acestui agent de demoralizare trebuie să-i punem stavilă. Dar — durere — azi răspândirea și sprijinirea presei bune se găsește în plină stagnare. Rareori se găsesc oameni, cari retrăgându-se în cadrul lor de modestie să

facă un bine, îndeosebi pentru o proplemă atât de importantă, ca sprijinirea presei bune. Iată de ce nu putem pune limite admirației ce o avem față de anonimul modest care sub semnătura „Păstorul“ a trimis pentru „Fondul Bibliotecii populare“ din Gherla suma frumoasă, pentru zilele de azi, de 5000 Lei.

În cele ce urmează dăm loc scri-sorii, prin care „Păstorul“ trimite Veneratei Administrației Capitulare din

Gherla suma de 5000 Lei pentru scolul arătat:

11 Iunie 1931.

Venerabilă Administrație Capitală!

Articolul de prima pagină intitulat „Frontul Cărții” de pâr. Ioan Belu, publicat în „Unirea” Nr. 23, din 6 Iunie a. c. este glasul păstorului înțelegător al timpului și a situației religioase-morale în acest timp al Românilor încredințați păstoririi noastre. Mă asociez la această părere a părintelui Belu, în cadrul organizației noastre diecezane. Valurile potrivnice credinței se vor alina prin puterea cuvântului Domnului vestit tuturor și pretutindenea prin *presa noastră bună*. Se reclamă azi imperios *întărirea amvonului* prin cuvântul tipărit din abundență din partea celor buni ai noștri. *Un amvon ambulant* prin fiecare broșură, care să se instaleze în tot locul și în mâna fiecăruia, ca să refacă sufletele amorțite!

Avem oameni bine pregătiți și devotați apostoliei pe această cale, neînțeleși poate de unii, cum destăinuște „Curierul Creștin” Nr. 19—20 din 1930, pag. 11, — dar apreciați de cei mulți după vrednicie. — Sunt și muncitori mulți fără de lucru chiar și din bransa tiparului, cari și dela noi așteaptă pâine, prin lucru cinstit, făcut spre binele nostru.

Jertfele materiale să le aducem noi, binefacerii pământului vecinic însetat după adevăr și dreptate, pentru mărirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor nouă încredințate. *Cu puțin vom salva mult al nostru!*

Stăpânit de acestea gânduri depun prin aceasta pentru *augmentarea „Fondului Bibliotecii populare”* diecezane din Gherla suma de 5000 (cinci mii) Lei, ca o modestă contribuție la opera mare de întărire a noastră prin presă, retrăgându-mă sub vălul anonimului.

Păstorul.

Să dea D-zeu, ca acest frumos exemplu să fie urmat și de către alții!

Diverse.

Prea Sfinția Sa Părintele nostru Episcop Iuliu, a plecat Duminică la 14 d. m. la București, pentruca să participe la deschiderea solemnă a noului Parla-

ment, compus din nou în urma alegerilor din 1—10 Iunie a. c. și pentru aranjarea mai multor chestiuni curente de-ale Eparhiei. Deschiderea Parlamentului va avea loc, prin Mesajul Majestății Sale Regelui, Luni în 15 Iunie c. Din Capitală Prea Sfințitul se va reîntoarce la Reședința Miercuri, în 17 l. c.

Sfințiri de biserici. Abia s'a imprimăverat în seria sfințirilor de biserici — cari sunt atât de dese în Eparhia noastră — s'a și început. Cea dintâi sfințire a fost la sârbătoarea Înălțării Domnului, ta 21 Maiu, în *Jucul de jos*, unde Prea Sfinția Sa Părintele Episcop, a consacrat nouă biserică, — clădită din jertfele credincioșilor de-acolo, păstoriți cu multă grijă de Părintele-protopop Ioan Pop, — în prezența unor oaspeți distinși și a unui mare număr de credincioși din satele din jur. — A doua sfințire de biserică va fi Duminică, în 21 Iunie a. c. în *Sâniacob*, filia Părintelui-protopop Ioan Leményi din Șirioara [jud. Năsăud], unde asemenea se va dedica Domnului o nouă biserică. În vederea consacării, care se promise a fi o înălțătoare sârbătoare a credincioșilor noștri din jurul acela, Prea Sfinția Sa, Domnul Episcop, va sosi în comună de cu Sâmbătă seara. Asupra acestor două sfințiri de biserici vom reveni.

† Vasile Ion Hodorean

O veste tristă avem să împărțim cititorilor noștri: Vasile Ion Hodorean, Arhidiacon onorar și ieromonah al ordinului sf. Vasile cel Mare, după lungi și grele suferințe a repausat în Domnul în ziua de 16 Maiu c. în anul al 76-lea al vieții și 50 de ani de bogată activitate de preot.

Prin această moarte, dispăre unul dintre cei mai activi pioneri ai naționalismului din Gherla și jur.

După o frumoasă activitate depusă pe altarul Bisericii, a Patriei și a Școalei, ca bun preot, bun român și cetățean și bun profesor, în dorul creștinesc de a-și pregăti un stârșit creștinesc s'a retras în liniștea creștinească dela Mădăstirea Bicsad, unde a murit și a fost înmormântat.

Odihnească în pace!...